

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum 2016-01-19

Dnr KS 2015/0416-01

Till Kommunstyrelsen

Taxa för grävstillstånd och trafikordningsplaner, delen grävstillstånd

Sammanfattning

Ett flertal intressenter ansöker årligen om att få gräva i kommunens mark för att lägga ned eller laga ledningar. Det kommer varje år in 100 till 150 ansökningar om grävstillstånd och trafikordningsplaner (TA-planer). För närvarande har kommunen inte resurser att följa upp att TA-planer efterlevs och att återställning efter grävning utförs på rätt sätt. Kommunen behöver säkerställa att resurser finns för tillståndgivning och uppföljning av grävstillstånd och TA-planer varför avgifter för att täcka kommunens självkostnader bör införas. Grävstillstånd och TA-planer hör i praktiken ihop verksamhetsmässigt. Ett grävstillstånd ger nästan alltid upphov till att en TA-plan måste upprättas. Ansvarsmässigt är de dock skilda åt då grävstillstånd ligger under Kommunstyrelsen och TA-planer ligger under Byggnadsnämnden.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen föreslå

Kommunfullmäktige besluta

Fastställa taxa för grävstillstånd inklusive avgifter och vitesbelopp enligt bilaga till

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteutlåtande 2016-01-19 avseende § 1, 2, 3, 4 b, 5 b, 6 och 7

Bakgrund

Ett flertal intressenter ansöker årligen om att få gräva i kommunens mark för att lägga ned eller laga ledningar. Till exempel är en gata uppbyggd i olika skikt med olika tjocklekar och material. När man gräver i en gata är risken stor att dess livslängd förkortas beroende på att det är väldigt svårt att återställa gatan på korrekt sätt. Nya material ska fyllas i och packas i olika skikt för att motsvara gatans ursprungliga uppbyggnad. Alltför ofta uppkommer sättningar och sprickor i skarvarna en tid efter återställningen.

När ett arbete sker i trafikmiljö är det viktigt att säkerheten på arbetsplatsen planeras samtidigt som framkomligheten för trafiken säkerställs. Detta görs med en så kallad TA-plan. Det är kommunen som ska besluta om godkännande av inkomna förslag till TA-planer på kommunens vägnät.

Det kommer varje år in 100 till 150 ansökningar om grävstillstånd och TA-planer. Detta tar resurser i anspråk i form av tid för handläggarna. För närvarande har kommunen inte resurser att följa upp att TA-planer efterlevs och att återställning efter grävning utförs på rätt sätt. Kommunen behöver säkerställa att resurser finns för tillståndgivning och uppföljning av grävstillstånd och TA-planer. I dag sker endast sporadiska stickprovskontroller i liten utsträckning vilket medför att säkerheten kring arbetsplatsen inte kan kontrolleras. Det leder också till att en del återställningar utförs

Tjänsteutlåtande

bristfälligt vilket visar sig efter ett antal år då vägen sätter sig och sprickor uppstår. Garantitiden har då gått ut och kommunen får ta kostnaden för tidigarelagt underhåll.

Förvaltningens slutsatser

Mot ovanstående bakgrund anser Samhällsbyggnadsförvaltningen, med stöd av kommunallagen 8 kap § 3, b till c, att avgifter ska tas ut för ansökan om TA-plan och grävstillstånd. Avgifterna ska motsvara den tid som handläggare lägger ned på ärendet. Förvaltningens motiv är att mer genomarbetade och planerade ansökningar samt bättre uppföljning, ska leda till bättre kvalitet.

Samhällsbyggnadsförvaltningen ser också att ett vitesbelopp bör införas för att utfalla när entreprenörer eller ledningsdragande företag brister i säkerheten eller inte följer villkor i tillståndet.

Inkomna avgifter ska gå till utökade resurser för uppföljning och kontroll av grävarbeten och TA-planers efterlevnad.

Många kommuner har infört avgift för ansökan av TA-plan och grävstillstånd och de flesta har också någon typ av vitesföreläggande. Att ta ut en avgift för att täcka självkostnaden för kommunens tjänster har stöd i kommunallagen 8 kap § 3, b till c. När det gäller vitesinförandet måste det framgå att det handlar om ett så kallat avtalsvite. Det vill säga att vitesbeloppet och åtagandet tydligt måste framgå i de avtal som kommunen tecknar med de sökande.

Avtalsvite är en civilrättslig vitesform som inte grundar sig på någon lag utan på det avtal som parterna upprättar. Det är därför viktigt att reglera detaljerna kring vitet och tydligt definiera under vilka villkor en part är skyldig att betala. Vid en tvist om vitet är det normalt att ärendet förs vidare till allmän domstol. Fördelen med ett avtalsvite är att kommunen slipper utreda värdet av en skada och heller inte bevisa skadans omfattning. Det räcker att visa att ett avtalsbrott inträffat.

Grävstillstånd och TA-planer hör i praktiken ihop verksamhetsmässigt. Ett grävstillstånd ger nästan alltid upphov till att en TA-plan måste upprättas. Ansvarsmässigt är de dock skilda åt då grävstillstånd ligger under Kommunstyrelsen och TA-planer ligger under Byggnadsnämnden. En gemensam taxa föreslås antas av Kommunfullmäktige där Kommunstyrelsen hanterar avgifterna för grävstillstånden och Byggnadsnämnden hanterar avgifterna för TA-planerna.

Denna taxa för grävstillstånd och TA-planer är en ny taxa som inte funnits i kommunen tidigare. Tidsaspekten med mera i ärendet har gjort att beredning inför budget 2016 inte har varit möjligt.

Två ärenden går parallellt till Kommunfullmäktige via Kommunstyrelsen och Byggnadsnämnden.

Tjänsteutlåtande

Bilagor:

1. Taxa för grävstillstånd och trafikanordningsplaner, 2016-01-19

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Anna Anderman
Väg- och trafikchef

Taxa för grävstillstånd och trafikanordningsplaner, Österåkers kommun

§ 1 För att täcka kostnader för Österåker kommuns arbeten med tillståndsgivning av ansökningar om grävstillstånd och Trafikanordningsplan (TA-plan) och uppföljning av de samma ska sökande betala avgifter enligt denna taxa.

Att ta ut en avgift för att täcka självkostnaden för kommunens tjänster har stöd i Kommunallagen 8 kap § 3, b till c. Tjänsterna är att betrakta som myndighetsutövning varför moms inte ska påföras avgifterna

§ 2 I det fall sökanden av grävstillstånd och trafikanordningsplan brister i säkerhet eller inte följer villkor i tillstånd ska kommunen ha möjlighet att utfärda vite. Vite i detta fall utgörs av avtalsvite som ska framgå från det avtal som parterna har tecknat.

§ 3 Avgifterna enligt nedan ska följa förändringarna i konsumentprisindex (KPI) med basmånad januari 2016 och med årlig justering med början i januari 2017.

§4 Avgifter

	<u>Avgift</u>
a) <u>Ansökan TA-plan</u>	
Godkänd TA-plan	1600 kr
Inkommen och avslagen TA-plan	400 kr
Generell TA-plan*	6000 kr

*) Avser TA-plan där arbeten av samma typ utförs på olika gator i ett större sammanhängande område

b) <u>Ansökan grävstillstånd</u>	
Godkänt tillstånd	1600 kr
Inkommen och avslagen ansökan	400 kr

§ 5 Vite

a) Ta-plan
Vid underlåtelse att följa, av kommunen, godkänd TA-plan är kommunen berättigad att utfärda vite om 5000 kronor per tillfälle. Vid avsaknad av godkänd tidsförlängning av TA-plan är kommunen berättigad att utfärda vite om 5000 kronor per vecka.

b) Grävstillstånd
Vid underlåtelse att följa, av kommunen, godkänt grävningstillstånd är kommunen berättigad att utfärda vite om 5000 kronor per tillfälle. Vid avsaknad av godkänd tidsförlängning av grävstillstånd är kommunen berättigad att utfärda vite om 5000 kronor per vecka.

§ 6 En eventuell tvist i anledning av tillämpning av denna taxa ska avgöras i Svensk allmän domstol.

§ 7 Taxan ska gälla från och med den 1 maj 2016